

ETERIČNO OLJE KRAŠKEGA ŠETRAJA

ODDELEK 1: IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN DRUŽBE/PODJETJA

1.1. Identifikator izdelka

Trgovsko ime: Eterično olje kraškega šetraja (*Satureja montana*)
 CAS št.: 90106-57-3

1.2. Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Uporaba: Aroma/dišave

1.3. Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Dobavitelj: HISTRIA BOTANICA
 Partizanska 2f
 6000 Koper
 Slovenija
 Telefon: +386 (0) 41 858 978
 E-mail: histriabotanica@gmail.com

Odgovorna oseba za varnostni list: SAFECOSMO, e-mail: info@safecosmo.com

1.4. Telefonska številka za nujne primere:

V primeru zastrupitve se posvetujte z zdravnikom oz. pokličite center za zastrupitve tel.: 112

ODDELEK 2: DOLOČITEV NEVARNOSTI

2.1. Razvrstitev snovi ali zmesi

Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008:

Razred in kategorija nevarnosti	Nevarnost	
Acute Tox. 4	H302	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
Asp. Tox. 1	H304	Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
Skin Irrit. 2	H315	Povzroča draženje kože.
Skin Sens. 1B	H317	Lahko povzroči alergijski odziv kože.
Eye Irrit. 2	H319	Povzroča hudo draženje oči.
STOT SE 3 (lungs, oral)	H335	Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

VARNOSTNI LIST v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006

Datum izdaje: 24.10.2015

2.2. Elementi etikete

Označevanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 (CLP):

Opozorilna beseda: **Nevarno**

H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
H315 Povzroča draženje kože.
H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H319 Povzroča hudo draženje oči.
H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

P210 Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga. Kajenje prepovedano.
P261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglice/hlapov/razpršila.
P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.
P303 + P361 + P353 PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): Takoj sleči vsa kontaminirana oblačila. Izprati kožo z vodo/prho.
P305 + P351 + P338 PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem.
P501 Odstraniti vsebino/posodo v skladu z nacionalnimi predpisi.

2.3. Druge nevarnosti

Ni podatkov.

ODDELEK 3: SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

3.1. Zmesi

Kemijsko ime	CAS št. EC št.	%	Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008	REACH registracijska številka
para-cymene	99-87-6 202-796-7	25 - 50	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335	/
carvacrol	499-75-2 207-889-6	25 - 50	Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Eye Irrit. 2, H319	/

cis- β -ocimene	3338-55-4 222-081-3	10 - 25	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304	/
β -caryophyllene	87-44-5 201-746-1	0 - 5	Asp. Tox. 1, H304	/
borneol	507-70-0 208-080-0	0 - 5	Flam. Sol. 2, H228	/
myrcene	123-35-3 204-622-5	0 - 5	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	/

Dodatne informacije: celotno besedilo stavkov o nevarnosti je navedeno v oddelku 16.

ODDELEK 4: UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1. Prva pomoč

Splošni napotki/ukrepi

Nezavestnemu ponesrečencu ne dajati ničesar jesti ali piti. Ponesrečenca položiti v bočni položaj in poskrbeti za prehodnost dihalnih poti. Ob dvomu ali slabem počutju je potrebno poiskati zdravniško pomoč. Zdravniku pokazati varnostni list ali etiketo.

Pri stiku s kožo

Takoj odstraniti onesnažena oblačila in obutev. Dele telesa, ki so prišli v stik s pripravkom, takoj izprati z obilico vode in milom. Če se pojavijo simptomi, ki ne izzvenijo, poiščite zdravniško pomoč.

Pri stiku z očmi

Odprte oči, tudi pod vekami, takoj izpirati z obilico tekoče vode. Če draženje ne poneha, poiskati zdravniško pomoč!

Pri (prekomernem) vdihavanju

Ponesrečenca prenesite na svež zrak - zapustiti onesnaženo območje. V primeru zastoja dihanja ponesrečencu nuditi umetno dihanje. Takoj poiskati zdravniško pomoč. Če je ponesrečenec nezavesten, ga položimo v stabilen bočni položaj in poiščemo zdravniško pomoč.

V primeru zaužitja

Usta temeljito sprati z vodo. Ne izzivati bruhanja! Poiskati zdravniško pomoč! Zdravniku pokazati varnostni list ali etiketo.

4.2. Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli:

Ni podatka.

4.3. Navedba takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja:

Ni podatka.

ODDELEK 5: PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1. Ustrezna sredstva za gašenje

Ogljikov dioksid (CO₂), pena, gasilni prah.

5.2. Neustrezna sredstva za gašenje

Voda.

5.3. Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

Pri segrevanju ali v primeru požara se tvorijo strupeni plini. Ne vdihavajte saj in hlapov. Ne kadite. Uporabite zaščitno masko in zaščitno obleko.

5.4. Nasvet za gasilce

Posebni ukrepi niso potrebni.

ODDELEK 6: UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1. Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Nositi osebno zaščitno opremo (Oddelek 8). Upoštevati previdnostne ukrepe v oddelku 7 in 8.

6.2. Okoljevarstveni ukrepi

S primernimi zavezitvami preprečiti izpust v vode/odtoke/kanalizacijo ali na prepustna tla. V primeru večjega izpusta v vode ali na propustna tla poklicati center za obveščanje (112).

6.3. Metode in materiali za vzdrževanje in čiščenje

Proizvod absorbirati z inertnim materialom, ki veže nase tekočino (absorbent, pesek), ga pobrati v primerne zbiralnike in odstraniti v skladu z veljavno zakonodajo (Oddelek 13). Onesnaženo območje očistiti z obilico vode.

6.4. Sklici na druge oddelke

Za informacije glede varnega ravnanja glejte Oddelek 7.

Za informacije glede osebne zaščitne opreme glejte Oddelek 8.

Za informacije glede odstranjevanja glejte Oddelek 13.

ODDELEK 7: RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1. Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Med delom ne jesti, piti ali kaditi. Preprečiti stik s kožo in očmi. Zagotoviti dobro prezračevanje. Hraniti/uporabljati ločeno od virov vžiga. Ne izpostavljati soncu in temperaturam višjim od 50°C. Preprečiti izpuščanje proizvoda v okolje.

7.2. Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Proizvod hraniti v originalni in tesno zaprti embalaži s primerno oznako in etiketo. Hraniti na hladnem in dobro prezračevanem prostoru. Zaščititi pred odprtim ognjem, vročino in direktnimi sončnimi žarki. Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.

7.3. Posebne končne uporabe

Ni podatka.

ODDELEK 8: NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA

8.1. Parametri nadzora

Proizvod ne vsebuje snovi za katere so določene mejne vrednosti.

8.2. Nadzor izpostavljenosti

8.2.1. Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Zagotovite dobro prezračevanje. Preprečite stik z očmi in kožo. Na delovnem mestu naj bodo naprave za izpiranje oči. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela.

8.2.2. Osebna zaščitna oprema

Zaščita oči in obraza

Zaščitna očala s stransko zaščito (SIST EN 166:2002).

Zaščita rok

Zaščitne rokavice (SIST EN 374:2003/2014 s popravki). Čas penetracije določi proizvajalec zaščitnih rokavic in ga je potrebno upoštevati.

VARNOSTNI LIST v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006

Datum izdaje: 24.10.2015

Zaščita kože

Bombažna zaščitna delovna obleka (SIST EN ISO 13688:2013) in obuvala, ki prekrivajo celo stopalo (SIST EN ISO 20345:2012).

Zaščita dihal

Pri nezadostnem prezračevanju uporabiti zaščito za dihala.

ODDELEK 9: FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1. Splošni podatki

Agregatno stanje	Tekoče
Barva	Rumena
Vonj	Karakterističen
pH vrednost	Ni določeno
Tališče/območje taljenja	Ni določeno
Vrelišče	Ni določeno
Plamenišče	63°C
Hitrost hlapenja	Ni določeno
Vnetljivost	Ni določeno
Nevarnost eksplozije	Ni določeno
Eksplozijske meje	Ni določeno
Parni tlak	Ni določeno
Lomni količnik pri 20°C	1.4948 ± 0.0003
Relativna gostota pri 20°C	0.910 – 0.939
Topnost z vodo	Se ne oz. se slabo meša
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda	Ni določeno
Temperatura samovžiga	Ni določeno
Temperatura razgradnje	Ni določeno
Viskoznost	Ni določeno
Eksplozivnost	Ni določeno
Oksidativne lastnosti	Ni določeno

9.2. Drugi podatki

Ni drugih podatkov.

ODDELEK 10: OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1. Reaktivnost

Ni podatka.

10.2. Kemijska stabilnost

Stabilen pri normalni uporabi in ob upoštevanju navodil za delo/ravnanje/skladiščenje (glej Oddelek 7).

10.3. Možnost poteka nevarnih reakcij

Nevarne reakcije niso znane.

10.4. Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Ni podatka.

10.5. Nezdružljivi materiali

Ni podatka.

10.6. Nevarni produkti razgradnje

Nevarni razkrojni produkti niso znani.

ODDELEK 11: TOKSIKOLOŠKI PODATKI

11.1. Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna strupenost

Ni podatkov.

Primarni učinki

Na koži: Draži kožo in sluznico.

Na očeh: Dražilni učinek.

Preobčutljivost

V stiku s kožo možna preobčutljivost.

Dodatni toksikološki podatki

Poleg lokalnih pojavov draženja nastaja predvsem narkotično učinkovanje ob vdihavanju visokih koncentracij, z nevarnostjo osrednje ohromelosti dihanja.

Ob požiranju močno razjeda ustno votlino in žrelo; obstaja tudi nevarnost perforacije požiralnika in želodca.

ODDELEK 12: EKOLOŠKI PODATKI

12.1. Strupenost

Akutna strupenost za ribe

Ni podatka.

Akutna strupenost za vodne nevretenčarje

Ni podatka.

Akutna strupenost za alge

Ni podatka.

Strupenost za bakterije

Ni podatka.

Kronična strupenost za vodno okolje

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.2. Obstočnost in razgradljivost

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.3. Bioakumulacijski potencial

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.4. Mobilnost v tleh

Druge pomembne informacije niso na voljo.

12.5. Rezultati ocene PBT in vPvB

Ni uporabno.

12.6. Drugi škodljivi učinki

Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico. Škodljivo za vodne organizme.

12.7. Dodatni podatki

Druge pomembne informacije niso na voljo.

ODDELEK 13: ODSTRANJEVANJE**13.1. Metode ravnanja z odpadki**

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnanje mora v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki in Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

ODDELEK 14: PODATKI O PREVOZU

Ni nevarno za prevoz.

ODDELEK 15: ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI**15.1. Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov/zmes**

- Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (sprememba Uredba Komisije (EU) št. 453/2010)
- Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006
- Zakon o kemikalijah /ZKem/
- Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15)
- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14 in 57/15)
- Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

15.2. Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

ODDELEK 16: DRUGI PODATKI

Celotno besedilo H-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku

- H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
- H228 Vnetljiva trdna snov.
- H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
- H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
- H315 Povzroča draženje kože.
- H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- H319 Povzroča hudo draženje oči.
- H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.